

UCHWAŁA Nr 0102-139/19
KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
w Olsztynie
z dnia 21 marca 2019 roku

w sprawie badania zgodności z prawem Uchwały Nr IV/26/19 Rady Miejskiej w Jezioranach z dnia 26 lutego 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty i ustalenia stawki opłaty za pojemnik.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie:

na podstawie art. 18 ust. 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych /tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 561 ze zm./ oraz art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym /tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 509/

uchwala, co następuje:

Stwierdza się nieważność Uchwały Nr IV/26/19 Rady Miejskiej w Jezioranach z dnia 26 lutego 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty i ustalenia stawki opłaty za pojemnik, w części dotyczącej §3 ust. 1 i ust. 2.

UZASADNIENIE

Rada Miejska w Jezioranach na sesji w dniu 26 lutego 2019 r. podjęła Uchwałę Nr IV/26/19 w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty i ustalenia stawki opłaty za pojemnik.

Przedmiotowa uchwała wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie w dniu 4 marca 2019 r., celem zbadania jej postanowień pod względem zgodności z prawem.

Pismem z dnia 18 marca 2019 r. zawiadomiono Gminę Jeziorany, iż uchwała ta będzie rozpatrywana na posiedzeniu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie w dniu 21 marca 2019 r.

Zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych w posiedzeniu Kolegium ma prawo uczestniczyć przedstawiciel jednostki, której sprawa jest rozpatrywana. Przedstawiciel Gminy Jeziorany nie uczestniczył w posiedzeniu Kolegium.

Rada Miejska w Jezioranach w § 3 ust. 1 i ust. 2 postanowiła odpowiednio, że:

- uchwała się ryczałtową stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
- zbieranymi selektywnie – odbieranymi od właścicieli nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe, lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywanych jedynie przez część roku, w wysokości 180 zł rocznie

od domku letniskowego lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe,

- uchwała się wyższą ryczałtową stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi- zbieranymi w sposób nieselektywny – odbieranymi od właścicieli nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe, lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywanych jedynie przez część roku, w wysokości 300 zł rocznie od domku letniskowego lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.

Natomiast § 6 przedmiotowej uchwały postanowiono, że wchodzi ona w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz podlega wywieszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Jezioranach.

W myśl art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, orzekanie o nieważności uchwał i zarządzeń, w sprawach wymienionych w art. 11 ust. 1 wyżej wymienionej ustawy, zastrzeżono dla kolegium regionalnej izby obrachunkowej. Przepis art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych stanowi, że właściwość rzeczowa regionalnych izb obrachunkowych obejmuje uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego w sprawach podatków i opłat lokalnych, do których mają zastosowanie przepisy ustawy Ordynacja podatkowa.

Z przepisu art. 2 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 800 ze zm.) wynika, że jej przepisy stosuje się do niepodatkowych należności budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Niewątpliwie opłata śmieciowa zalicza się do kategorii „niepodatkowych należności” więc z art. 2 Ordynacji wynika, że do stawek opłat unormowanych w badanej uchwale stosuje się wszystkie przepisy zawarte w Ordynacji podatkowej. Ponadto z art. 11 ustawy Ordynacja podatkowa wynika, że rokiem podatkowym jest rok kalendarzowy.

Potwierdza to treść art. 6q ust. 12 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1454 ze zm.), w myśl którego w sprawach dotyczących opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi stosuje się przepisy ustawy Ordynacja podatkowa, z tym że uprawnienia organów podatkowych przysługują wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta, a w przypadku przejęcia przez związek międzygminny zadań gminy, o których mowa w art. 3 ust. 2, w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, w zakresie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które stanowią dochód związku międzygminnego - zarządowi związku międzygminnego.

Zgodnie z art. 6k ust. 1 pkt 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach rada gminy w drodze uchwały dokona wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustali stawkę takiej opłaty. Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 3 powołanej wyżej

ustawy, gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności obejmują wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie gminy, systemem gospodarowania odpadami komunalnymi. Na mocy art. 6c ust. 1 tej ustawy gminy są obowiązane do zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, natomiast zgodnie z ust. 2 tego przepisu, rada gminy może, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, postanowić o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.

Zgodnie z art. 6j ust. 3b powołanej wyżej ustawy w przypadku nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe, lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywanych jedynie przez część roku, rada gminy uchwała ryczałtową stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi **za rok** od domku letniskowego lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe. Odpowiednio do art. 6j ust. 3c ustawy ryczałtowa stawka opłaty jest ustalana jako iloczyn średniej ilości odpadów powstających na nieruchomościach, o których mowa w ust. 3b, na obszarze gminy, wyrażonej w liczbie pojemników oraz stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o której mowa w art. 6k ust. 1 pkt 2 tej ustawy.

Opłata ta płatna jest raz w roku, ryczałtem i nie zależy od rzeczywistej ilości odpadów gromadzonych na danej nieruchomości, a ponadto ustalenie jej wysokości nie jest uzależnione od okresu przebywania na danej nieruchomości i faktycznego czasu wytwarzania odpadów, czy też faktycznie wytwarzanej ilości odpadów. Wyliczana jest w stosunku do średniej ilości odpadów powstających na takich nieruchomościach. Niezależnie od tego, że opłata od domku letniskowego lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe jest płatna raz w roku, to jest ekwiwalentem na rzecz gminy za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych powstających na nieruchomości w ciągu całego roku kalendarzowego.

Zasada demokratycznego państwa prawnego określona w art. 2 Konstytucji wymaga, aby regulacje prawne odnoszące się do określonego okresu (roku podatkowego) były wprowadzone i były znane adresatom tych obowiązków przed rozpoczęciem tego okresu. Obywatele nie powinni być zaskakiwani i dowiadywać się nagle, że określone przepisy aktu prawa miejscowego, choć obowiązują od wejścia ich w życie, to jednak dotyczą także okresu wcześniejszego, w jakim przepis ten nie obowiązywał.

W wyroku z dnia 15 lipca 2013 r., sygn. akt K 7/12 Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że „zakaz dokonywania zmian prawnych w czasie trwania roku podatkowego z uwagi na swoją treść i funkcję dotyczy bowiem tylko takich podatków i analogicznie także niepodatkowych danin publicznych, których wymiar dokonuje się w okresie rocznym – roku podatkowego (daninowego)”.

Rada Miejska w Jezioranach ustalając w § 3 ust. 1 i ust. 2 przedmiotowej uchwały ryczałtowe stawki opłat od domku letniskowego lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe o charakterze rocznym, kilka miesięcy po rozpoczęciu roku, którego ta opłata dotyczy, naruszyła w sposób istotny art. 6j ust. 3b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w związku z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, poprzez wprowadzenie ryczałtowej stawki opłaty o charakterze rocznym, kilka miesięcy po rozpoczęciu roku, którego opłaty te dotyczą i za który mają być uiszczane.

Biorąc powyższe pod uwagę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie postanowiło, jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę Kolegium RIO w Olsztynie przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie, w terminie 30 dni od daty jej otrzymania, za pośrednictwem tutejszej Izby.

[Handwritten signature]
PRZEWODNICZĄCY KOLEGIUM
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Olsztynie
[Handwritten signature]
Iwona Bandorf-Bundorf